

สหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด

สหกรณ์ต้นแบบ...ลดต้นทุนการผลิตเลี้ยงโคนม

สรุปพิเศษ

ปี 2559 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศ “เป็นปีแห่งการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร และเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตร” เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตและมูลค่าต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตได้มาตรฐานมีตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่แน่นอน มีรายได้เพิ่มขึ้น

สหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด ได้ตอบรับนโยบายการลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตาม “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตน้ำนมโคครบวงจร ระยะที่ 1” โดยนำเทคโนโลยีการเกษตรใหม่เข้ามาปรับเปลี่ยนการผลิตน้ำนมดิบแบบเดิมของเกษตรกร โดยการใช้ระบบรีดนมแบบ Pipe Line Cooling Tank และการให้อาหารตามสูตร Total Mix Ration (TMR) จน

เห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในการส่งเสริมเกษตรกรสมาชิกลดต้นทุนการผลิต ถือเป็นความสำเร็จอีกก้าวหนึ่ง

สหกรณ์ฯ จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2530 ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 ในชื่อเดิม “สหกรณ์โคนมลำพูนกลาง จำกัด” แต่เนื่องจากสหกรณ์ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินลำพูนกลาง จำกัด” เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2530 หลังจากจดทะเบียนเป็นระยะเวลา 9 ปี 10 เดือน สหกรณ์ฯ ไม่สามารถเปิดดำเนินการในธุรกิจโคนมได้ เนื่องจากไม่มีความพร้อมด้านทุนและผู้นำในการดำเนินการ จึงทำได้เพียงธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายซึ่งมีมูลค่าปีละไม่กี่พันบาท จนกระทั่งปลายปี 2540 นายเชวงศักดิ์ สงวนวงศ์ วิจิตร ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งกำนันตำบลลำสมพุง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรุ่นแรกๆ ในเขตพื้นที่ตำบลลำพูนกลาง ตำบลลำสมพุง ซึ่งเป็นผู้ที่มี

ความศรัทธาในอุดมการณ์และหลักการสหกรณ์ และมีความเชื่อว่า “ระบบสหกรณ์เท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหของเกษตรกรได้” ได้ชักชวนเกษตรกรที่มีอาชีพเลี้ยงโคนมและมีความศรัทธาในระบบสหกรณ์ มาร่วมช่วยกันเปิดดำเนินการกิจการของสหกรณ์ และจากการชักชวนทำให้รวบรวมเกษตรกรได้จำนวน 80 รายรวบรวมเงินโดยการลงหุ้นได้ 60,000 บาท เข้าอาคารห้องแถวจำนวน 2 คูหา เปิดดำเนินการกิจการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2541 จนถึงปลายปี 2541 ได้ขอรับความช่วยเหลือจาก หน่วยงาน ปองพล อติโรกสาร อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการกู้เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 5 ล้านบาทจัดหาที่ดินและก่อสร้างศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบและดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย พลเอกประสาธ สุขเกษตร เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสัตวแพทย์อุทัย ทรินทรานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ และดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการดำเนินการกิจกรรมลดต้นทุนการผลิต ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตนํ้านมโคครบวงจร ระยะที่ 1 ณ สทกรรมโคนมไทยมิลค์ จำกัด อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559 ที่ผ่านมา

พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญในการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนม ซึ่งเป็นอาชีพพระราชทาน โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้กับพี่น้องเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและสหกรณ์ให้สามารถดำเนินธุรกิจโคนมอย่างยั่งยืน โดยการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร และการลดต้นทุนการผลิตของพี่น้องเกษตรกร จึงได้ดำเนิน “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตนํ้านมโคครบวงจรระยะที่ 1” ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับของหลายหน่วยงาน ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อสมค.) และธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร

(อ.ก.ส.) เพื่อร่วมกันพัฒนาอาชีพโคนมของกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนโครงการของรัฐบาล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องเกษตรกรให้ดีขึ้น ซึ่งสหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด เป็น 1 ใน 3 สหกรณ์ต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว และมีผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานตามเป้าหมายการปรับโครงสร้างการผลิตและลดต้นทุนการผลิตนํ้านมโคของเกษตรกร

การปรับโครงสร้างการผลิตโคนมของสหกรณ์โคนมไทยมิลค์ จำกัด ดำเนินการภายใต้

แนวคิด “เกษตรแปลงใหญ่ด้านปศุสัตว์” โดยเกษตรกรร่วมกันบริหารจัดการการผลิตแปลงใหญ่ขนาดใหญ่กว่า 1,200 ไร่ มีการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลขนาดใหญ่

มาใช้ในแปลงใหญ่ขนาดใหญ่ ตามโครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนสมาชิก หรือ Motor Pool เพื่อลดต้นทุนการผลิต แก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรและปศุสัตว์ เพิ่มคุณภาพการผลิตอาหารสัตว์แก่โคนมให้เพียงพอ การเพิ่มปริมาณผลผลิตนํ้านมโคเพื่อนำไปสู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์นมและจำหน่ายไปยังตลาดโดยสหกรณ์เอง เพื่อให้เกษตรกร และสหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเข้มแข็ง

“ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการฯ สหกรณ์ฯ สามารถผลิตนํ้านมดิบเพิ่มขึ้น 15 ตัน/วัน จากเดิมมีนํ้านมดิบเพียง 125 ตัน/วัน เพิ่มขึ้น 140 ตัน/วัน ทำให้สหกรณ์ฯ มีรายได้เพิ่มจากการขายนํ้านมดิบเพิ่มกว่า 100 ล้านบาทต่อปี นอกจากนี้ สหกรณ์ฯ สามารถผลิตหญ้าและอาหารหยาบคุณภาพดีไม่น้อยกว่า 2,000 ตัน 2 ปี บนพื้นที่แปลงใหญ่ 1,200 ไร่ ผลิตอาหารผสมสำเร็จครบส่วน (TMR) ไม่น้อยกว่า 10,000 ตัน/ปี และผลิตโคสาวคุณภาพดี จำนวน 1,000 ตัว/ปี ซึ่งจะเป็นความสำเร็จในระยะต่อไป”

นายสัตวแพทย์อุทัย ทรินทรานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า กรมปศุสัตว์ ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ปรับแผนโครงสร้างการผลิต

ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นปรับเทคนิคการเลี้ยง ภายใต้กิจกรรมหลัก 5 กิจกรรม คือ 1.การปรับปรุงโครงการฟาร์มโคนมของเกษตรกร มีการติดตั้งระบบรีดนม (Milking pipeline) และระบบถังเก็บนมพร้อมเครื่องทำความเย็น (Cooling tank) เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตน้ำนมโคตามมาตรฐานฟาร์มโคนม (GAP) 2.การจัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารโคนม (Feed Center) และการทำแปลงหญ้าขนาดใหญ่ โดยสหกรณ์ผลิตอาหาร TMR (Total Mix Ration) และสหกรณ์ฯ ก็จัดส่ง

อาหาร TMR ให้ถึงฟาร์มของเกษตรกรโดยตรง ทำให้สามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพการผลิตน้ำนมโค รวมทั้งยังลดต้นทุนการผลิตด้วยเพราะเกษตรกร

และสหกรณ์ผลิตอาหารและหญ้าร่วมกัน ภายใต้การบริหารจัดการแบบแปลงใหญ่ และลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคปศุสัตว์ด้วย 3.การจัดฟาร์มโคสาวทดแทนรวมของสหกรณ์ โดยเกษตรกรส่งลูกโคหย่านมาเลี้ยงรวมกันที่ฟาร์มโคสาวทดแทนของสหกรณ์ เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงลูกโค รวมทั้งเกษตรกรสามารถซื้อโคสาวคุณภาพดีและตั้งท้องพร้อมรีดนมกลับไปเลี้ยง

ที่ฟาร์มของตนเองได้เลยโดยไม่ต้องแบกรับภาระการเลี้ยงลูกโคและโคสาวกว่า 2 ปี 4.การปรับปรุงการขนส่งน้ำนมดิบเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ โดยสหกรณ์จะดำเนินการรับน้ำนมดิบถึงหน้าฟาร์มของเกษตรกร ทุก 2-3 วัน จากเดิมที่เกษตรกรต้องมาส่งนมที่สหกรณ์เองทุกวัน โดยน้ำนมดิบจะถูกเก็บใน cooling tank ประจำฟาร์ม รอรถขนส่งนมของสหกรณ์ไปรับน้ำนมดิบที่หน้าฟาร์มเกษตรกร ซึ่งจะทำให้ น้ำนมดิบของเกษตรกรถูกเก็บรักษาในอุณหภูมิที่เหมาะสมตลอดเวลา และมีคุณภาพที่ดี และ 5.มีการจัดตั้งหน่วยพัฒนาสุขภาพและผลผลิตโคนม (Dairy Herd Health Unit: DHHU) ระหว่างหน่วยงานของกระทรวง - เกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับสหกรณ์ฯ เพื่อให้บริการดูแลสุขภาพของโคนมของเกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของน้ำนมดิบให้มีมาตรฐานสากล

ด้าน ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่า การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมเพื่อผลิตน้ำนมดิบผ่านระบบสหกรณ์ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บรักษาคุณภาพน้ำนมดิบ และลดต้นทุนการขนส่งผลผลิตได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรให้สามารถขายน้ำนมดิบได้ในราคาที่ดีขึ้น เกษตรกรสามารถ

ประกอบอาชีพสานต่ออาชีพพระราชทานได้อย่างยั่งยืน การดำเนินการผ่าน

ระบบสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรได้รวมตัวกัน เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพอย่างเดียวกัน ทั้งนี้ สทกรณโคนมไทยมิลค์ จำกัด เป็นสหกรณ์หนึ่งที่มีความเข้มแข็ง และจะนำไปเป็นสหกรณ์ต้นแบบที่จะนำไปต่อยอด เพื่อเสริมศักยภาพสหกรณ์ต้นแบบ อีก 2 แห่ง คือ สทกรณโคนมปากช่อง จำกัด จังหวัดนครราชสีมาและสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น จำกัด จังหวัดสระแก้ว ให้มีการดำเนินกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตที่เห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมลดต้นทุน คู่ขนานไปกับสหกรณ์โคนมอื่นๆ ทั่วประเทศ ซึ่งยังมีปัญหาด้านองค์ความรู้ ด้านเงินทุน ที่ผ่านมารวมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสหกรณ์ และสร้างทายาทสหกรณ์โดยบูรณาการร่วมกับกรมปศุสัตว์ ส่งผู้เชี่ยวชาญมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้

อย่างไรก็ตามกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำลังจะดำเนิน “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตน้ำนมโคครบวงจร ระยะที่ 2” ซึ่งมีสหกรณ์โคนมกว่า 20 แห่ง สนใจที่จะขอเข้าร่วมโครงการฯ โดยรัฐบาลสนับสนุนเงินกู้ ผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ให้การสนับสนุนเกษตรกรและสหกรณ์ฯ ในด้านเทคนิควิชาการการเลี้ยงโคนมและการบริหารจัดการธุรกิจสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

